www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 51. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 4. марта, 1927.

VOL. XXXV. No. 51. Jersey City, N. J., Friday, March 4. 1927. THREE CENTS

MAR 8 1927 UNIVERSITY OF ILLINOIS

СЕНАТ УХВАЛЮЄ РЕОРГАНІЗАЦІЮ ПРОГИБІЦІЙНОЇ СЛУЖБИ

ОДИН СЕНАТОР ПІДЧАС ДЕБАТИ ПОДНОСИТЬ СЕНЗАЦІЙНІ ЗАКИДИ.

ВАШИНҐТОН, 2. марта. — На заклик сенаторів, прихильних адміністрації, сенат замкнув сейчас дискусії над другими справами, які нераз прибирали розміри справдішних обструкцій, та по короткій, але горячій дискусії ухвалив поданий міністерством скарбу проєкт закона про реорганізацію прогибіційного уряду. За проєктом голосували 71, проти всего 6 сенаторів.

Проєкт сього закона реорганізує цілу службу для виконування прогибіції після припоручень, пороблених Андрусом, начальником прогибіційного уряду.

Побіду проєкту в сенаті прихильники прогибіції привитали як свою велику побіду.

Межи противниками проєкту було 5 демократів та один републиканець, а саме сенатор Водсворт, котрий підчас дебати над проєктом виступив зі сензаційними закидами проти прогибіційних урядників. Назвав він їх провокаторами, які підводять людий до ломання законів, а відатк їх арештують та ставлять перед суд.

УРЯД ВИПРАВДУЄ ВИСИЛКУ ВІЙСК ДО КИТАЮ.

ВИМОВЛЯЄТЬСЯ ПОТРЕБОЮ ОХОРОНИ АМЕРИКАНСЬКИХ ІНТЕРЕСІВ.

ВАШИНҐТОН, 2. марта. — Джосеф Ґру, заступник секретаря стейту, вислав до комітету палати послів для заграничних справ листа з вияснением причин, які спонукали американський уряд вислати війска до Китаю.

Уряд заявляє, що американські війска висаджено в Китаю на те, щоби охороняти інтереси американських горожан, їх життя й маєток. Ніякої другої цілі, мовляв, сей крок не має. Уряд заперечує, немовби сей крок шкодив американській торговлі в Китаю, як підносили деякі посли в конґресі.

КУЛИДЖ ПІДПИСАВ ЗАКОН, ПРОТИ КОТРОГО САМ ВИСТУПАВ.

НЕ ВЕТУЄ ЗАКОНА ПРО БУДОВУ НОВИХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

ВАШИНҐТОН, 2. марта. — Президент Кулидж заветував нині ухвалу конґресу, яка визначує гроші на будову трох нових воєнних кораблів для американської фльоти.

Поступок президента викликав немале здивоване, бо президент Кулидж увесь час противився ухваленню сього закона, заявляючися лишень за ухвалою за такою будовою, але не самим будованнем. Поясняють сю зміну становища зміненою ситуацією від часу відкинення Францією американської пропозиції про розоружну конференцію.

КУЛИДЖ ВИПРОВАДЖУЄТЬСЯ З БІЛОГО ДОМУ.

ВАШИНҐТОН, 2. марта. — Президент Кулидж випровадився нині з Білого Дому до палати Дю Понта.

Білий Дім мають направляти, давати йому новий дах, тощо. В минувшині подібний случай трафився лишень раз, за президентури Рузвелта.

ВЕЛИКІ БУРІ НА МОРЮ.

НЮ ЙОРК, 2. марта. — Наслідком страшної бурі, що бушувала нині вечером здовж цілого американського берега Атлянтійського океану, случилося на морю богато нещасних випадків. Буря загнала на беріг два кораблі, але відтак один вдалося стягнути назад на воду. Корабель Сити оф Ст. Луис, їдучий зі Саутгемптону до сього порту, буря обезвладнила й він жде тепер на повнім морю допомоги; він має 75 пасажирів на своїй палубі. Буря теж завалила один маяк (морську ліхтарню).

СМЕРТЬ ДІТИЙ В ОГНИ.

НЮ ЙОРК, 2. марта. — Підчас пожару одного двофамілійного дому в Бруклині згоріло двоє дітий, 8-літний Едмунд Міхаловський та його 3-літний брак Карло, котрих мати, виходячи раненько на закупки, лишила дома самих.

Пожар вигнав був 150 родин з сусідних домів.

ЛЕҐІСЛЯТУРА ОБЖАЛОВУЄ СУДДЮ.

ІНДІЯНАПОЛИС, Індіяна, 2. марта. — Палата послів стейтової леґіслятури постановила обжалувати за зловжитки в урядованню стейтового суддю Кларенса Дерта. Суддя надуживав своєї власти, щоби переслідувати одного редактора, свого політичного противника. За обжалованнем заявилося 83 членів палати послів, проти всего 1.

ПРИПАДОК ВІДКРИВАЄ ФАБРИКУ ГРОШИЙ.

НЮ ЙОРК, 2. марта. — Двох поліcменів, шукаючи за машиною до варення горівки в одному домі в Ню Порті, на Стетен Айленді, попали зовсім припадково на фабрику фальшивих монети. Поліція забрала цілу фабрику, але не могла арештувати нікого, бо властителька дому сказала, що вона нічого не знала про те, що робив її пожилець, а сей знова пропав без сліду, як лиш побачив, що поліція заходила до дому.

САМІ СЕБЕ КРИТИКУЮТЬ.

ЛОНДОН, 1. марта. — В палаті лордів відбулася цікава дискусія що до цего, чи та палата дійсно потрібна. Причиною до цего були атаки палати послів, яка називає палату лордів музеєм старинностей і старечої немочи. З дебати між лордами виказалося, що вона дійсно не виконує свого завдання. На 700 пірів ледви яких 50 являється на засідання і ті ще кривим оком глядять на те, коли ті засідання тревають довше як до семої вечером.

ЩЕ ОДНО МІСЦЕ ІЗ ЗОЛОТОМ.

Італійське піємонтське містечко Джавене в альпейській долині має всі дані на Ельдорадо. В його сусідстві мали відкрити золото. Серед населення давно ходили чутки про золотодайну землю. Навіть середновічні документи потверджували ці здогади. 50 літ тому французьке товариство дістало концесію на розкопки, але швидко кинуло цю працю. Згодом за неї взявся місцевий парох, до спілки з шахтярем і вони склали синдикат з 450 власників, що мають 200 гектарів землі. Взяли собі до помочи відомого геольога проф. Фелічі і почали шукати. Найдено три шари із золотом, сріблом і нікелем; з трох кубічних метрів добули 18 грамів золота. Такий процент оплачує вкладений капітал і працю. Скрізь їдуть рухливі розшуки за новими джерелами майна.

МИСТЕЦТВО ЛЕДЯНОЇ ДОБИ.

У печерах французького міста Монтеспан, досліджених кілька літ тому французьким ученим Кастере, найдено тепер незвичайно цікаві зразки первісної культури: образ ловів з ледяної доби, перший зразок такого мистецтва. Сцена змальована пальцями: дикі коні скачуть через пліт. На землі печери є сліди людських ніг, дорослих і дітей. Граф Бугуен, професор у Тулюзі, один з найбільших знавців ледяного мистецтва, вибирається по Европі з відчитами про це відкриття.

НАСЛІДНИК БЛ. П. ЕПИСКОПА БОЦЯНА.

Довідуємося, що наслідником бл. п. епископа Боцяна в гідности суфрагана львівської митрополії має бути назначений о. Ігумен Климент Шептицький. — (**„Рада“**).

„ДОБРИЙ“ БОГАЧ.

В Анґлії вмер богатий Американець, що записав свойому псові 500 тисяч долярів.

Про сотні тисяч людей, що живуть у великій нужді, богач не знав.

96 ЛЮДЕЙ ЗАМЕРЗЛО.

В самарській губернії два особові потяги стали серед поля з причини снігів, причім від великого морозу згинуло 96 подорожних.

„АМНЕСТІЯ“.

Польський уряд „обдарував“ вязнів амнестією. Дня 20. січня ц. р. проголошено декретом президента закон: „Присуджені на тюрму можуть бути звільнені перед реченцем призначеної їм кари, якщо відсиділи вже дві третини (але не менше як пів року), призначеної їм кари і якщо весь той час добре поводилися (!). Засуджені на віки можуть бути звільнені, якщо відсиділи вже більш 15 літ. Це торкається і тих, яким акт ласки президента замінив кару смерти на вічну тюрму. Звільнення перед реченцем кари дає і відбирає міністер справедливости. Постанов його не можна заскаржити. Закон входить в життя від 1. лютого ц. р.“

Ось як хитро і штудерно написаний закон. Якщо це перекласти на звичайну мову, то значить: треба часть кримінальних і тих політичних, що припадково опинилися в тюрмі, звільнити, бо нема місця для нових політичних вязнів.

Заголовок цього закона повинен би бути не „Амнестія“, але „Поступіться, кримінальні, — дайте місце політичним“. Зрештою міністер не називає цього амнестією, а законом „про звільнення раніш речення“.

В законі не сказано, що він торкається політичних і не сказано, що справа припиняється через звільнення. З цього слідує, що як тебе з браку місця викинуть з тюрми, то держи вухо гостро на вільности. Як не подобається твій ніс поліціянтові, то знова заберуть в тюрму і будеш відсиджувати те, що подарували. Бо закон виразно каже, що міністер дає і відбирає цю „ласку“ і протестувати проти цього не можна.

Щоби бути „звільненим“, треба одержати від тюремної влади і прокуратури посвідку про „добре поведення“.

ХРЕСТ НА МІСЯЦІ.

Мешканці Варшави подивляли недавно рідке явище: на тлі сяючого місяця виразний знак хреста. Суєвірні люде дошукуються в цьому явищі таємних віщувань і кажуть, що це знак, що скоро буде війна. Директор астрономічної обсерваторії в Варшаві пояснює, що це явище відоме, а саме є переломленням місячного проміння в кришталевих хмарах. Старі люде памятають такий хрест з 1862 року.

ДОЛЯ АТЛЄТА.

Називався він не дуже поетично — Розквас, але управа цирку додала до цього прізвища титул „феноменальний атлет“. Їздив по поморських містах. Сензаційним пунктом його програми було „авто з 6 собами на грудях Геракля“. Показував він цю штуку нераз, аж приїхав до містечка Картузи. Публика виповнила цирк; прийшла „продукція“ з автом. Виїхало воно на атлета і... перехилилось на бік; в одну мить стрижень Геракля зломався і він згинув на місці. Погано почувало себе тих 6 осіб, що пробувало в авті його силу.

ЙОРДАН У ХОЛМІ.

На свято Йордан мало місто Холм не маду чудасію. Коли хто глядів на обряд свячення води, то мусів пригадати собі колишні часи. Ось по переду святочного походу улицями Холму поступає війска оркестра, дальше почетна рота 7 п. п. з розвиненим полковим прапором, за ними священики з дяками і решта православних християн в числі до 5,000. Через цілу дорогу оркестра грала релігійні пісні і нонусь ані разу не заграла: „Боже цось Польське“... А коли усвідомити собі, що цього року святковано в Холмі Йордан по старому стилю, тоді, як в Люблині і Варшаві святковано по новому, то цей факт дійсно впадає в очи. Цікаво, яку ціль має холмська „владза“ в такім своїм „льояльнім“ поступованні?! Чи може від церковних церемоній має розпочатися „шлях угоди“? — („Наше Життя“).

ЗАМАХ ЧЕСЬКОГО УРЯДУ НА ПІДКАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

Недавно признали Чехи Словакам широку територіяльну автономію з осібним соймом в Братиславі і хочуть до Словаччини влучити Закарпатську Україну як провінцію. З того приводу підкарпатські Українці, що мешкають в Америці, підняли алярм і плянують добитися в американського уряду, щоб той не дозволив на такий крок. Як відомо, Чехи, а головно Америка, в договорах з Адиянтами приняли на себе зобовязання признати Підкарпатській Україні повну територіяльну автономію за те, що підкарпатські Українці добровільно прилучилися до Чехо-Словаччини. Та чеський уряд не то, що їм такої самоуправи не дав, але ще й старається тепер влучити їх до Словаччини як без жадного права і значіння провінцію.

ТАКОЖ СПОСІБ.

Луцька „Українська Громада“ пише:

Один селянин з села Б. не міг сам виписати собі ґазети і ніяк не міг зібрати кількох товаришів, щоб виписати до спілки. А до нього часто збирались так собі, побалакати, в карти пограти. Він надумався і купив карти. Від кожної гри побирав 30 гр. і в короткому часі зібрав 11 зол. та виписав ґазету. Це подобалося всім і тепер вони кажуть йому, щоб ще й другу ґазету виписав. Дібрав собі способу, але чи не краще було би без карт зложити гроші на ґазету? Це-ж свідчить тільки про темноту людей. Так же само — на горівку завсіди найдеться з три золотих, а на громадську справу — то й за гріш тяжко. Через те то в нас і така біда.

ВОВКИ ВИЙШЛИ З ЛІСІВ.

В околицях Турки появилися стада вовків. Недавно напало одно стадо на двох поліцаїв і мало їх не загризло. Тільки вчас отворений фронт і крісовий вогонь поліцаїв спасли їх від вовчого самосуду.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖОВНІРИ МАШИРУЮТЬ ВУЛИЦЯМИ ШАНҐАЮ

ШАНҐАЙ СТАЄ ВЛАСТИВИМ КИТАЙСЬКИМ ЦЕНТРОМ, ПЕКІНҐ ЗАВМИРАЄ.

ШАНҐАЙ, 2. марта. — По анґлійській маринарці перемаширували ще й Японці вулицями Шанґаю, щоби виказати свою військову силу, а в суботу будуть машерувати американські моряки, які покищо живуть на кораблях.

В пристани находиться около 1.200 американських жовнірів, яких не пускають до міста, хиба за виїмковим дозволом. А що там затісно жити, хочуть їх перевести на сушу і умістити на чужинецькій території. З другого боку побоюються, що жовніри на суші стратять на дисципліні, що розволочаться по нічних льокалях та будуть запиватися. Бо тут не обовязує закон Волстеда і американська патруля мусить дуже часто забирати американських жовнірів з нічних льокалів. До того до Шанґаю має прибути незабаром генерал Батлер, той самий, що заводив прогибіцію в Филаделфії, а з ним жартів не буде, коли він схоче пильнувати прогибіції так, як пильнував її в Филаделфії.

На загал думають, що чужинецька армія остане тут довгий час, бо неспокій буде тревати довго. Генерали не погодяться так скоро, а центральний уряд в Пекінґу завмер так як і завмерла колишня столиця, яка була тисячі літ принадою для мандаринів і чужинців. Тепер ніхто навіть не заглянe до Пекінґу. В королівських палатах мешкають евнухи, а вся давна краса пропала. Навіть слава королівська святиня опущена. Пекінґ дізнає судьби Ленінграду.

ПРИЙШЛО ЩАСТЄ, АЛЕ ЗАПІЗНО.

Стефан Санду, найбільший румунський бандит відходив до вязниці, щоби розпочати кару, яка виносить 20 літ тюрми, коли його повідомлено, що помер його далекий кревний, який залишив для него цілий маєток в квоті 1,500.000 леїв, які виносять в американській валюті $7.500. Як на румунські відносини це значний маєток, але що з того, коли Санду не буде міг тим маєтком розпоряджуватися, як довго буде в тюрмі. Всі гроші зложать до банку, а Санду може тільки тим потішатися, що коли вийде з тюрми дістане капітал і високі проценти.

НІМЦІ БУДУЮТЬ НОВІ ПАСАЖИРСЬКІ КОРАБЛІ.

БЕРЛІН, 2. марта. — Німці а скорому часі надолужують ті втрати, які понесла їх торговельна фльота підчас війни. Північно-Німецький Ллойд докінчує будову трох люксусових кораблів, які будуть курсувати між Америкою і Европою вже в найблизших місяцях, а рівнож Гамбурсько-Американська лінія пускає на воду новий корабель Капарона, який має 27.000 тон поємности і буде курсувати між Полудневою Америкою а Европою.

КАЖУТЬ, ЩО ВИБУХНЕ НОВА РЕВОЛЮЦІЯ В АЛЬБАНІЇ.

ВІДЕНЬ, 2. марта. — Ходять тут слухи ,що теперішний альбанський президент Агмед Бей Цогу приготовляє на весні нову революцію в Альбанії. Не буде це революція тої міри, як її подибуємо в других краях, бо вести її буде всего кілька сот „революціонерів“, замовлених президентом на те, щоби Італія могла вмішатися в альбанські справи і заняти її. Революція та має бути отже тільки претекстом для оружної окупації Альбанії через Італію.

Всі ті вісти треба одначе брати з резервою, бо їх пускає нарочно сам югославянський уряд, який побоюється такої інтервенції і пускає того рода слухи, щоби в той спосіб демаскувати Італію.

СПРАВА НІКАРАҐВИ В АНҐЛІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

ЛОНДОН, 2. марта. — В анґлійській палаті послів інтерпельовано Чемберлейна і уряд в справі висилки анґлійського воєнного корабля Коломбо до Нікарагви. Чемберлейн заявив, що це сталося тільки в цілі охорони анґлійських горожан в Нікарагві. А до того анґлійські жовніри з корабля не виходять. На те відповіли посли, що це не вистарчаюча відповідь, бо в Мексику підчас переворотів були дійсно наражені анґлійські інтереси, бо там вбито анґлійських горожан, але уряд чогось не спішився вислати до Мексика свої кораблі.

ПЕЧЕРА З ДІЯМАНТАМИ.

ЙОҐАННЕСБУРҐ, Пол. Африка, 2. марта — Нововідчинена фарма Гросфонтайн, на якої відкритте ждали десятки тисяч людей, показалася дійсно богатою в діяманти. В одній тільки печері знайшли діямантів на $250,000 вартости.

ПАПА ЗАЦІКАВЛЕНИЙ АЕРОПЛЯНАМИ.

РИМ, 2. марта. — Успішний лет Франческа де Пінедо з Італії до Буенос Айрес заінтересував папу так далеко, що він відбув конференцію з ріжними летунами, між иншими і з ґенералом Нобіле, який відбув подорож до Північного бігуна. Папа роздумує над тим, чи не використати аероплану для вжитку церкви, щоби спроваджувати до Риму або відвозити епископів і місіонарів з далеких країв. Аероплани відограли би велику прислугу при виборі папи, коли то мають зїхатися кардинали зі всіх кінців світа до Риму на протязі 15 днів. І сам папа міг би на аероплані виїхати в другі краї і опустити Ватикан, якого він тепер не опускає тому, щоби не ступити на італійську землю. Це може він виминути, коли вийде з Риму на аероплані.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Times cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА: Подпискова число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Сити і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДИПЛОМАТИЧНА ГРА

До найбільш складних міжнародних справ належить без сумніву справа світового розоруження. Добрий початок дала в тій справі вашингтонська конференція в справі розоруження на мори, яка знайшла формулу що до обмеження дреднотів і їм подібних найбільших воєнних кораблів. Ліга Націй хоче тепер довести до загального розоруження на мори і на суши. Чи і оскільки вдасться це Лідзі перевести, це инша справа. Америка одначе не вірить в успіхи Ліги, а надто не заінтересована в загальнім розоруженню на мори і суши. Її ходить головно о розоруженне на мори. По тій причині през. Кулидж повів акцію за скликанням розоружної конференції на мори і до цеї акції запросив Велику Британію, Японію, Францію й Італію. Франція й Італія відмовилися, а Англія і Японія погодилися. Тому готова тепер відбутися конференція трох держав: Америки, Англії і Японії.

Та й з тої евентуальної конференції не можна надіятися поважних результатів. Бо це все, це більш дипльоматичний маневр. Мовляв, в принціпі всі вони за розоруженнєм, але в практиці справа представляється инакше. Бо й як їх погодити. Англія має 40 кружляків, а будує нових 14, разом буде мати в короткому часі 54 кружляки, поємности 332,000 тон. Америка має 10 кружляків, а Японія 19. Америка хоче розоруження головно що до кружляків, бо їх має мало, а Англія хоче їх задержати, бо каже, що вони їй потрібні для охорони широко розкинених кольоній. Англія знова домагається розоруження що до підводних лодок, бо вона має їх найменше зі всіх трох держав. Вона боїться що до субмарин головно Франції, а Франція знова не бере участи в тих нарадах. Сама Франція має більше субмарин, як їх має Англія і Америка разом, а знова Японія має їх ще більше від Франції. Кожда з тих держав рада би розоружуватися що до цего, чого вона не має. От в тім і сук справи. Через те й з тої конференції нічого не вийде. Це знає добре сама Англія, яка згодилася формально на розоружну конференцію після пляну през. Кулиджа головно тому, щоби дістати американську допомогу в її клопотах в Китаю. Англія вислала навіть один кружляк до Нікарагви та станула й в тій справі по стороні Америки. Зате знова Америка вислала своїх пять нових кружляків до Шангаю, де рішається доля британських впливів в Китаю.

Оттак одні других попирають. В той спосіб одначе справи розоруження не вирішать. Вони самі навіть не вірять в успіх такої конференції. А коли таки зідуться на наради, то це буде тільки дальша хитра гра дипльоматів, яка квестії розоруження цілком певно не вирішить.

УКРАЇНСЬКА ПРОБЛЄМА В ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ

Пос. П. Васильчук виголосив в польськім соймі в часі буджетової дискусії в імени Українського Соймового Клюбу велику промову. Спинившися довше над характеристикою теперішньої національної політики уряду „санації", пос. Васильчук наводить богато фактів з ділянок господарської, шкільної, церковної та самоврядування, які наглядно доказують, що після маєвого переворову політична система в Польщі цілком не змінилася.

„Так само — говорив дослівно пос. Васильчук — як не змінився буджет, як не змінилася його засаднича структура політична, суспільна і господарська, так само і політична лінія не змінилася, ані еволюція понять не пішла в прихильному для нас напрямі, ані не підпала ніякій зміні урядова політика до нас. Тому то при кінці комісійних дискусій поробив я підсумки політики до Українців і зясував стан сучасного українства. Те саме наміряю в кількох словах зробити і тепер".

„Якби ви, панове, не укладали ваших відносин до теперішньої української парляментарної репрезентації, то фактом остане те, що представляємо дуже значну частину українського народу, що замешкує ветику частину полудневo-східньої Европи. В Польщі на цілу територію держави, яка унаглядняється цифрою 388.279 кільометрів квадратових, українська етнографічна територія займає 143.08 квадр. кільометрів, що дає 37 відс. цілої території польської держави. (Голос: Певно рахуєте від Варшави). Ні, пане, від Сяну через Холмщину на Пінськ і Поділля. (Пос. Бітнер: Чому не враховуєте сандомирської та келецької землі?) Оставляю це вам на фільварок. Прошу панів мені не перешкаджати, бо маю тільки 40 мінут часу, а мені важко уняти в такому короткому часі такі важні справи".

„Українська проблема в Польщі та уложення урядом відносин до нас і до наших поступлятів є лише частинкою великої української проблеми на Сході Европи. Твердив я вже нераз і тепер твердзу, що належне розвязання тієї проблеми є питанням мира або війни в Европі. Нераз я твердив, що панове в своїй більшости, ні уряд, чи то правий, чи уряд нинішної демократії ніколи не брали поважно тієї справи і що більше, не завдавали собі труду, щоби над тим подумати. Нераз в розмовах і дискусіях підходили до українського питання в Польщі, як до чогось дрібного, маловажного, що можна поладнати якимсь дрібним охпалом, народньою школою, може і посадою (Голос: обіжником), а навіть пани Бартель і Складковський повірили, що його можна полагодити обіжником про вивішення прапору. Є це смішне і булоби цілком смішним, якби не було болючим. Чому українська проблема є в Польщі лише частиною української проблеми в Східній Европі?"

„В Польщі живе велика частина українського народу — натомість там, за рижською лінією, тамта частина творить українську державу **номінально суверенну, хоч і залежну від Москви** і це без ніяких обинків ствердзую тут, як **український незалежник.** Не є моїм завданням кадити тамтим, ані зокрема ганити тих наших „господарів" лише тому, що тамті є Москалями, а ті Поляками. Натомісць моїм завданням є сказати, що українську проблему треба, на мою думку, полагодити мирною дорогою. Є це прямування, що в моєму розумінню повинно стати завданням кожного чесного політичного діяча, кожного правдивого демократа. Тепер не бачу признак, щоби польська політика, яка тут може причинитися до такого або иншого поладнання справи, йшла в тому мирному напрямі. Навпаки, польська політика супроти Українців на Західній Україні йде виразно до збільшення загострених відносин між Поляками та Українцями і грозить небезпекою в будучнині. Будучи тому завсіди і на кожному місці противними, попереджуємо: українська проблема в Польщі — це „мемето" для вас (пос. Бітнер: Від триста літ є те саме, все ведете деструктивну роботу, ніколи творчої!) Зараз. Сучасне українське громадянство має зовсім ясний постулят, недвозначне гасло: **соборність всіх етнографічно українських земель і державна незалежність.** Українська Незалежна Соборна Республика, якою правив би **селянин і робітник** — це є гасло працюючих українських мас (пос. Бітнер: це суперечить зложеній вами присязі!)".

„Гуряд і панове, як представники сусідського народу, мусите врешті раз вибрати: визнаєте наші національні аспірації, чи ні? І в тій площині треба зробити перший крок до розвязання української проблеми (пос. Бітнер: Ні, тих аспірацій не визнаємо!). Так, як нині справа стоїть, то творить вона небезпеку війни, бо по тамтій стороні рижської лінії є більше українства, **є республика українська уряд український, хоч і кермований виключно комуністами, в більшости навіть чужими, не українськими** (Бітнер: Фікція!) А чи незалежність Польщі перед війною не була фікцією? (Бітнер: Не про те йде!) Не про те йде? А чи в політиці все робиться багнетами? Прошу панів, на комісії і тут твердзу, що штукою політики є оцінювати в час саме того роду „фікції". Те, що є в уяві, в серцях міліонів людей, не може бути фікцією. А що та незалежницька ідея, те зовсім виразне змагання до зєдинення в одну цілість усього українського ароду є, про те свідчать хіба найкраще масові, горендальні, навіть на царські часи невидані політичні процеси, беручи на увагу от хочби Волинь, а поминаючи вже Сх. Галичину та Холмщину".

„Прошу панів, підхід до розвязання української проблеми в Польщі мусить бути передовсім чесний, мусить бути глибокий з перспективою на далеку будучнину, а що будучнина принесе без сумніву побіду української незалежницької та соборницької ідеї, то щодо того, між Українцями нема ніякого сумніву. Що більше, розумніші політики, далеко на захід від Варшави, починають ту ідею вже розуміти, а навіть Москва, що до 1922 р. поборювала українство, і вона мусіла зрозуміти, що тою дорогою далі піти не можна. А тимчасом, прошу панів, справа представляється так, що коли там уже нема боротьби за школу, за ідиш народу — там можна себе звати Українцем а тут ні. Тут в пашпорті є я „русином", виклятим „русином". Я не хочу ним бути. Я маю погорду для того пашпорту, що дає мені той вовчий білет людини невідомого прізвища. Зрозумійте, куди дійшла польська політика! Тут — кажу — нема ні народньої школи, ні середньої, ні вищої, ні землі, ні імени, отже не дивуйтеся, що не зважаючи на страшні тортури, на переповнення тюрем, в яких повно українського населення, ідея національної волі вросласа в душу українського народу і він складає для неї свої жертви".

ГЕНЕРАЛ ЧАНГ-ТСО-ЛІН.

Про походження Чанг-Тсо-Ліна на знаємо майже нічого. Одні кажуть, що був ватажком опришків, що ледви вміє підписатися. Инші знову кажуть, що походить із родини високого цісарського урядовця. Та хай воно буде, як хоче — Чанг-Тсо-лін є папом Мукдену і представником північного Китаю. Пер Бенод пише про нього у „Журнал-і де Пекін": Кождий подивляє його енергію, сміливість, дипльоматичний хист і військові здібности. З Манджурії зробив провінцію, в якій платиться податки, де урядовці і вояки дістають правильну платню. Богацтво краю позволяє маршалові на великі воєнні видатки. На протязі трьох літ поставив арсенал коштами 120 міліонів долярів. Його власний маєток є дуже великий, оцінюють його на 30 міліонів долярів. Сила його знатна: є то терор при помочі виконування скорої і безпардонної справедливости.

Тому має причини боятися за своє життя. Годину перед приїздом до Мукдену вояки обсаджують вулиці, якими має переїздити, і сусідучі улиці. Заборонено стояти у вікні і в дверях. Вистріл повчає кождого слухати тих приказів. Усе є приготовлене, все пусте. Чотири величезні автомобілі, покриті залізними панцирами, ідуть із скоростю 100 миль. На хідниках, право- і лівобіч вояки озброєні до голови. З автомобілів визирають машинові кріси. В котрім із них сидить, Чанг-Тсо-Лін? Ніхто не знає. Все таки це не зовсім охороняє маршала. На нього готовлять атентати бомбами. Найбільші загрожують йому військові повстання. Революція під проводом Ко-Сон-Лінга мало що не сталася загибелю Чанг-Тсо-Ліна. В палаті має повно похідників — а в хвилі рішаючого бою сидів сам, захмарений. Один Фрацуз, що брав участь у цьому бою, сказав йому врадувано: „Побідите, пане генерал!" Чанг-Тсо-Лін похнупив голову і сумно прошептав „Одно небо знає, хто побідить". А небо показалося в формі монгольської кавалерії з Тітікару. Большевицькі власти заборонили їй переїзд. Кінота мусіла зробити в поході великий лук. Прийшла все таки на час і на другий день Ко-Сон-Лінг був на втечі. Здогонили його за два дні в селянській хаті з його жінкою і застрілили. Їх тіла виставлено прилюдно в Мукдені для постраху.

Дорадником Чанг-Тсо-Ліна є англійський офіцир, учасник світової війни, інвалід із одною лише рукою.

ХТО КРАЩИЙ?

Учора на стер я ходив —
Пастух там свиней своїх бив.
За них я тоді заступився
І ледви сам з пастухом не по-
[бився.
— Матвію! Нащо беш свиней?...
Та ж свині ліпші за людей.
Щоби одна одну забити —
Свиня того не може зробити.
Відколи свиня народилась,
Ніколи вона, як свиня, не на-
[пилась,
Кабан хабарів не брав
І грошей громадських не крав.
Погляньте-ж, як люди живуть:
Направо й наліво крадуть,
За гроші других убивають —
А свині гріха того не мають.
Свиня неписьменна, дурна,
Бо в школі не вчилась вона;
І партій не зна ніяких —
Свиней всіх приймає за своїх.
А люди до чого дійшли?...
На партії всіх розтягли,
Брат брата готовий убить —
Свиня-ж це не може зробить...
Матвію! Не бий так свиней,
Бо свині — ліпші за людей...

В. Гул.

Г. Андерсен.

ОСТАННЯ ПЕРЛА

(З данського)

Діялося це в богатім, щасливім домі. Всі раділи й тішилися: господарі і служба і приятелі, бо того дня народився спадкоємець маєтку, син. Стан здоровля матері і дитини був як найліпший.

У затишній спальні заслонено на-пів горіючу лямпу. Вікна заслонені щільно тяжкими занавісами з дорогого шовку. На долівці розстелений був килим, пухкий і мягкий наче мох. Ціле окруження так і просило передрімати, виспатися і відпочати. Такої думки була теж жінка, що сиділа при поліжниці. Вона спала, а могла собі позволити на те, бо в кімнаті панувала свята тишина. Опікунчий дух дому стояв у головах постелі. Над дитинкою, при неначиній груди розтягалася наче сітка з яскравих, осліплюючих зір. Кожда зоря була перлиною щастя. Всі добрі русалки життя принесли дарунки для новонародженої дитини! Тут блестіло золотом, богацтво, щастя і любов, словом, усе, чого лише людина може забажати на землі.

— Усе має! — сказав опікунчий Дух.

— Ні! — відозвався якийсь голос. То був Ангел Хоронитель дитинки. — Одна русалка не принесла ще свого дарунку, але принесе його, прийде з ним колись, хоч би після богатьох літ. Тут нема ще останньої перли!

— Нема! Не позволю, щоби тут чогось не було! Колиж так дійсно є, як ти кажеш, то ходімо шукати її, тої всемогучої русалки, ходім до неї!

— Прийде, прийде колись сама! Без її перли годі сплести вінець.

— Де вона живе? Де її хата? Скажи, а я піду і принесу цю перлу!

— Зробиш так! — сказав Ангел Хоронитель. — Поведу тебе до русалки, де вона не булаб. Вона не живе на однім місці. Бо заходить до царських теремів і до найбіднійшого селянина. Нема такого чоловіка, біля якого перейшла би, а не пошила би ніякого сліду на ньому. Всіх обдаровує, чи то цілим світом чи дрібною іграшкою! Мусить вона на свому шляху і цю дитину стрінути. Думаєш собі тепер, що коли час може бути довгий, то не все є однаково пожиточний. Тому добре, ходім шукати перли, останньої перли, якої нема ще в отсім богацтві!

І вони рука-в-руку відлетіли туди, де тоді жила русалка.

Небаром наближилися до великого дому з темними сіньми і пустими кімнатами. Дивна тут царила тишина. Крізь відчинені вікна входив вохкий воздух. Білі, довгі занавіси звисали до землі; протяг ворушив ними, вони видувалися то опадали.

Посеред кімнати стояла відчинена домовина, а в ній було тіло ще молодої жінки. Покійниця була вкрита найгарніши ми рожами, так що видно було складені, ніжні руки і розяснене смертю благородне лице. На ньому зарисовувалася вже маєстатична повага втаємничення в присутність Бога.

При домовині стояв осиротілий чоловік із дітьми: була їх ціла громадка. Наймолодший хлопчик іще на батькових руках, — ішли попращатися з померлою в останнє. Чоловік поцілував жінку в руку, тепер на зівяле листя похожу, за життя повна сили й любови, щиро дбала про цілу родину. Солоні, тяжкі сльози падали великими каплями на долівку. Але не чути було ні одного слова. Тишина замикала у собі світ болю. Семя, тихо плакала й вийшла за хвилю.

Свічка горіла в кімнаті, полумя її скручувалося за кожнім подувом вітру, стріляло в гору довгим, ясним зубом. До кімнати ввійшли чужі люде, поклали віко на домовину й стали забивати в неї цвяхи. Відголос молотків розходився по всіх кімнатах і стінах дому, досягав болючих сердець.

— Куди мене проваднш? — спитав опікунчий Дух. — Тут нема русалки, якої перлу можнаби зачислити до найцінніших дарів життя.

— Власне тут живе вона в тій святій годині — відповів Ангел Хоронитель і вказав на угол кімнати, де за життя сідала було ненька серед цвітів і образів, відкіля наче благословення чародійка дому усміхалася щиро до чоловіка, дітей і приятелів, відкіля наче сонішне проміння розсилала радість довкола себе, будучи підпорою і серцем для всіх у тім домі. На тім місці сиділа тепер якась чужа жінка, в довгому одязі. То буба Журба, в цій хвилі пані дому, мати на місці померлої. На коліна тої постаті скотилася горяча сльоза й закаменіла в перлу, що ясніла всіми барвами веселки. Ангел схопив перлу. Вона заяснила йому в руці, наче зоря семиколірова.

— Перла Журби! Остання перла, без якої вінець не має значіння! Завдяки їй тамті набирають блеску і сили. Чи бачиш як у ній вилискується промінь русалки, той промінь, що лучить землю з небом? З кождим близьким-рідним, якого забрала смерть, прибуває нам приятель на небі, до якого тужимо. Серед темної, земної ночи підносимо очи до зір, до сповнення нашого істнування! Глянь на перлу Журби: в ній є крила Піхе, що знімаються до вічности!

ЯК БАВЛЯТЬСЯ В КИТАЮ

У Кантоні (головне місто провінції Квантунг) є „естаблісмент" Ші-Шо-Ші. Той Ші-Шо-Ші, то коршмар, фільмовий актор і власник театру в одній особі. Двері заввшики чоловіка ведуть до закуреної буди, звідки доходять звуки галасливої музики, чути крики, танці. З цієї суматохи виріжняється гострий дишкант „сінг-сонг-гирл" із Сучав. Земляки з над Янгтсе і Пеіго ревуть із великого вдоволення, качаються, держаться за животи. Кричать: Гав! гав (що значить: славно!) або: Ха! ха! (добре! добре!).

Ші-Шо-Шіїв будинок за весь день заступає коршму, звіздний дім, салю танців і дім розривок. На салі деревляні лавки. Хто хоче сидіти, платить 1 дол. 10 центів. Инші куняють на матах. Найдешевші стоячі місця. Військо (дрості вояки — не старшина) має вільний вступ і може занимати місця в партері. Офіцири домагаються часто якогось проценту з брутовогo доходу.

Маляйські матрози приходять із Паданґу, із парючих пралісів (джанглів) Суматри. Старенький брамін куняє при коршемнім столі. Сходяться все нові гості. Все й все матрози: з Сідиєю і Брісбейн, із Гелїфексу і Багії. Дім вдаряє повних гостей, густий, задушливий. Сінг-сонг-гирл не зважає на те, співає. Співає грізні баляди. Лице їй страшно намальоване, робить враження якоїсь грізної машкари (маски). Між тим грає галаслива музика. Вона після кабаретової програми концертує перед коршмою. Властиве представлення („вуйнг) що повинно би тревати яких чотири годинн, наслідком ріжних артистичних точок, підчас перерв, затягається до пізної ночи. Отже одно кінотеатральне представлення тревае властиво девять годин. В Ші-Шо-Шіївій буді представлення зачинається в 4. год. пополд., часом навіть скорше. Передполуднем іде коршмарський бізнес. (В Азакуза — токійській розривковій дільниці представлення зачинаються в січні в 8. год. рано).

Ші-Шо-Ші виходить із своєї приватної контори; щоки його наче в акули (риба-людоїд) жують гуму. За ним іде його товариш Чангкуиґ, продавець чаю з Нінґпо. Танцюе танцуристка Садако, пяніст грає „Кімігайо" японський національний гимн. Садако співає. Китайський хлопець потягає пункаг (вахляр), щоби проріднити задушливий воздух.

Тимчасом зачинається представлення, бо на салі стемнілося. Індійці і кулі іржуть наче коні з радости. Програму заповідає і пояснює спеціяльний чоловік. Та зразу не видно нічого, лише клуби диму й куряви. Нараз двері відчиняються. Ввійшло ще щось шість матрозів, сідають посередині на брудних матах, сміються, співають, ревуть. Коли на екрані (полотні) пересуваються поділ „Тижня Гомонта" служба подає обід: сушену рибу, перепуркованї огірки і гарбузи, канцюзовані сливки і грушки, кантонські „лідсе", холодні гриби з чіснком, оливки, морські ростини (водорости) в сосі, на чорно мальовані качачі яйця, краби (морські раки) з підливкою, краби з бамбусовими пуліпками, плавці з акули, стрижінь бамбусовий у ющці, лотосове насіння в солодкім сосі.

Все підходить ближче до полотна: пяні матрози, кулі, індійці, камчадали, санзибарійці, тонкінці. Жінки жують бетел (перець із вапном); гарна самоанка витатуувана на шиї, креолька, мала дівчинка з Сучав у товаристві якогось підозрілого молодця, зиозока дама годує своє немовля і пристрастно покурює люльку. Всі вони пильно глядять на полотно, вибалушили очи, неспокійно вижидають драми, яка слідуватиме після „Гомонтового Тижня". Музика (дуга) перестає грати. Пяніст тарабанить арії з „Медем Батерфлай" і „Богеми". То його репертуар. У партері качається часом купа збитих людських тіл, сопить, відається пазурами в тіло, заслонює полотно. То таночний бар... У Китаю все інакше. Обід зачинається деером, а кінчається зупою, жалібна краска тут біла, ученики, коли вчитель питає їх лекцію, відвертаються до нього плечима, магнесова ігла вказує південь. „Тиждень Гомонта" витають сальвою сміху, а слідуючу потім комедію (сміховинку) приймають позіханням і окликами невдоволення. Моди, які приносить Гомонт, видно черезони авт в Індіянаполісі викликають у тих видців дикий сміх... Але нїодин чоловік не сміється зі сміховинки. Після сміховинки йде драма (написана якимсь японським духовником) „Бруруди" — мученицьке життя якогось японського святого. Чоловік, що пояснює, відчитує свій текст. Підчас представлення матрози розказують собі якісь веселі історії або залицяються з сінг-сонг дівчатами. Так переходить ціле довжезне представлення.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

НА ДОХІД УЛАШТОВАННЯ ЦЕНТРАЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ
ЗАХОДАМИ І СТАРАННЕМ УКР. АМЕРИК. ДЕМОКРАТ. КЛЮБУ, Інк.,
в повіті Годсон,
В WHITE EAGLE HALL, 335 NEWARK AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

В СУБОТУ, ДНЯ 5-ГО МАРТА 1927 РОКУ

Початок о годині 5.30 вечером. —— Вступ від особи по 50 центів.

Дохід з балю призначено на улаштоване Централі Громади-Клюбу. На балю будуть пригравати дві орхестри-музики: одна „Волинських Українців", друга американська „дженс-бенд" в сей спосіб всякий буде вдоволений. Добрі напитки і смачні перекуски будуть на балі під власним зарядом. Пытьдесять пакунків на бали роздається гостям після числа вступного тикету, які будуться тягнуло зі змішаного турту. Приходіть на цей баль громадно і показіть тим, що Вам заважають на громадянськім поступ-житю. За добру забаву і чесну обслугу ручить — КОМІТЕТ. 46.51

УВАГА: — Цей баль після первісного пляну, мав відбутися в гали „Українського Дому, Інк." під ч. 158-160 Mercer St., J. C. Однак містові власти заборонили, з причини, що власник згаданого дому не мають урядового позволення (лайсенсу) від уряду комісіонерів міста Джерзи-Сити, Н. Дж., на винаєм гали сторонам, на балі і т. д. Тому баль буде в White Eagle Hall, 335 Newark Ave., Jersey City, N. J.

Управа У. А. Д. Клюбу.

НОВІСТЬ! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! НОВІСТЬ!

ПЕРШИЙ РАЗ В НЮ ЙОРКУ БУДЕ ПОСТАВЛЕНО
ТЕАТРАЛЬНИМ ГУРТКОМ ТОВАРИСТВА ІМ. М. ДРАГОМАНОВА
комедію в 3-ох діях під назвою:

„ГРИЦЬ МАЗНИЦЯ"

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

В СУБОТУ, ДНЯ 5-ГО МАРТА 1927 РОКУ

Початок о годині 8-ій вечером. Вступ 65 центів.

ПО ВИСТАВІ ТАНЦІ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

Шановні Громадяни! Як до сего часу, так і тепер, коли Ви вчасчаєте на наші вистави, то тим самим Ви помагаєте своїй народній справі в рідним краю. Окрім всіх тих фондів, які досі були оголошені, товариство Драгоманова, без крику і гуку далі сповнює свій народний обовязок і ще фонди там де їх найпекучіше потрібно. Минувшого місяця вислано на політичних вязнів під Польщею $115.00, а цього місяця вислано $100.00, на підпарку українських часописий та иншим літературним виданням в Галичині.

51-2 Запрошує всіх громадно — КОМІТЕТ.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ СІЧИЙ В НЮ ЙОРКУ
— відбудеться —
ОСТАННІЙ В СІМ СЕЗОНІ

СІЧОВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО МАРТА 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.
Початок о год. 7.30 вечером. —— Вступ 50 центів.
Музика першорядна під упр. Січовика тов. Крилини Миколи.

РОДИМЦІ! Посадна нагода забавить весело в кружку Січової молодіжи перед Великим Постом. Приходіть всі як один, старі і молоді. Хай старому еще раз кров в його жилах заграє і пригадає собі свої молоді літа, а молодому, то певно не всидіти на місци — глянувши на хороші і завинні Січовики. — КОМІТЕТ. 48.50.2

ПОЗІР! СИРАКЮЗ, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗА ІНІЦІЯТИВОЮ ГРОМ. О. ІЛЬЧУКА,
ПРИ СПІВУЧАСТ ЦЕНТР. КОМІТЕТУ УКР. ТОВАРИСТВ
— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО МАРТА 1927 РОКУ

ВЕЛИЧАВИЙ МУЗИЧНО-ВОКАЛЬНИЙ

КОНЦЕРТ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, COR. WILBUR AND TOMKINS STS., SYRACUSE, N. Y.
Початок о год. 7:30 вечером. —— Вступ 50 центів.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:

ЧАСТЬ ПЕРША:
1. Група пісень:
а) Тоска по Родині.
б) Спомини з Гір.
в) Реве та стогне.
г) І шумить і гудить.
Відограє О. Ільчук
2. Дует: „Скажи мені правду".
відспівають К. Бура і А. Співак.
3. Пиво сольо: „Ripples of the Alleghany", відограє R. Reid.
4. Хор: „Ой піду я до млина".
5. Група Скрипкових соль:
а) Marche Patriotique
б) Souvenir
в) Вязанка пісень з „Нагадки Полтавки" відограє О. Ільчук.
6. Хор: „І спитає і смерчає".

ЧАСТЬ ДРУГА:
1. Група Пианових соль:
а) Prelude
б) Clair de lune
в) Etude
відограє R. Reid.
2. Квартет: „Як ніч мя покриє".
3. Група Скрипкових соль:
а) Ave Maria
б) Meditation
в) „Ой Дніпре мій, Дніпре", відограє О. Ільчук.
4. Хор: „Ой у лузі".
5. Пиво сольо: Minuet in G відограє R. Reid.
6. Скрипкове сольо: Overture: „Poet and Peasant" відограє О. Ільчук.

Громадяни! Богато разів ми бували на ріжних святах і концертах, майже всі наші пісні нам відомі і світ знає про нашу музику. Та на жаль мало хто з нас знає про світову музику. Більш із за несвідомости, чим з браку гроша ми майже ніколи не буваєм в оперових театрах, де поруч зі сценічним мистецтвом пляскаєть і музику. На цім концерті гром. О. Ільчук виступить як діріґент хору в виконанню наших українських пісень, а також як скрипак-соліст в артистичним виконанню і познакомить вас з красними композиціями світової музики. Користайте з нагоди і приходіть громадно.

Центральний Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО „ЖІНОЧА РАДА" В НЮ ЙОРКУ
— уладжує —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО МАРТА 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
66—68 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y.

ПЕРШИЙ ЦВІТОВИЙ БАЛЬ

Початок о годині 4-ій пополудни. —— Вступ 50 центів.

Дорогі Родичі! Весь дохід з ПЕРШОГО ЦВІТОВОГО БАЛЮ призначений на будову Санаторії для наших хорих письменників і Захоронки для сиріт та дітей незможних робітників в Москалівці, коло Косова (Східна Галичина).

Сестра одного з найбільших наших діячів, небіщика М. Павлика — Анна, дарувала на вище згадані будинки два морги грунту і просить нас всіх іміґрантів довести до кінця зачату нею роботу.

Ніхто з нас не повинен відказатися від помочи так доброму і хосенному делу. Приходіть всі на той БАЛЬ, а там будуть ріжні балеві несподіванки.

Підчас БАЛЮ можна буде вписатися до Товариства БЕЗ ВСТУПНОГО. 51-2

КОМІТЕТ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ВИНУЙТЕ ТІЛЬКИ ЕПИСКОПА.

Коли говориться про боротьбу української еміґрації з церковною греко-католицькою єрархією, ставиться все на першому місці епископа Богачевського як головного виновника. Воно правда, але не така, щоби вже через те не звертати уваги на других виновників, от приміром на канцлера о. Ващишина. Бо от епископа нема, а його робота продовжується. Перше закузував епископ священикам зіхатися і порадитися над своєю власною долею і долею церкви, а тепер заказує канцлер. Перше епископ тероризував священиків, що люблять свій нарід, а тепер тероризує їх канцлер о. Ващишин.

Бо хтож є отой канцлер о. Ващишин? Він же права рука епископа, його найвисший дорадник, той, який за весь час перебування епископа Богачевського в Америці стоїть вірно при епископі. Говорили люди, що канцлер видить похибки епископа, але він безсильний, бо епископ його не слухає. І боронили канцлера. А тимчасом виходить, що епископ і канцлер все йшли разом. Бо хтож властиво виступив перший публично проти Франка? Правда, що епископ був проти Франка, але перший канцлер Ващишин виступив з Обєднання за те, що його підписали під відозвою в справі святкування памяти Франка і поширення його культу. Хоч в Обєднанню є аж 7 священиків в Головнім Уряді, ні один другий священик не оголосив свого виступу, але канцлер о. Ващишин чимскорше поспішився заманіфестувати вірність епископови Богачевському і оголосив в „Америці" свої погляди на Франка, які тотожні з тим, що виписав д-р Назарук в тій же самій „Америці". Навіть о. Ващишин покликувався на статтю д-ра Назарука.

А тепер, коли вже цілий нарід переконаний про шкідливу політику греко-католицької єрархії враз з її рутенством, візантійством і Скоропадщиною, о. Ващишин далі як канцлер йде проти тих священиків, що рідіби довести теперішну боротьбу до якогось кінця, що хотіли би ратувати і церкву і нарід.

Епископ Богачевський в Римі, але його права рука, о. Ващишин, продовжує ту саму роботу і ми свідками того, як то було недавно писано в „Свободі", що брат виступає проти брата. Канцлер виступає проти своїх товаришів, а може й другів, з якими товаришував через довгі літа, проти таких як він священиків. Ще готово прийти до того, що він їх і суспендувати буде. Всего можна сподіватися.

Бо от в нашій громаді він на саме Різдво виклинав наших заслужених людей, лаяв конґрес в Филаделфії та ставив парохіянам за примір гетьманців.

Наша честерська громада повела з канцлером як своїм парохом через те боротьбу і буде вести її далі, бо вже людям досить того рутенства і Скоропадщини. Але то один бік справи. Та загал мусить звернути увагу на о. Ващишина як канцлера, який був і є правою рукою епископа Боагчевського, який продовжує його роботу, який перший попри д-ра Назарука і еп. Богачевського важився виступити проти святкування памяти Франка, до якого то святкування закликало в своїм числі Обєднанне.

Честерський.

ЩЕ ОДНА КОРИСНА ПОЯВА НА ПОЛІ ШКІЛЬНИЦТВА.

Коли серед нашого свідомого громадянства починається так гарно й жваво розбирати справу школи, коли наш нарід починає що раз краще сю справу розуміти, то я хочу звернути увагу шановним читачам на ще одну дуже відрадну появу на полі шкільництва серед нашої громадянства.

Все, що пишеться про народне шкільництво для наших дітий, се все дуже гарно, однак нам попри все те не треба забувати й за науку для дозрілих людий. Сеї науки дозрілі люди нераз більше потребують, як діти. Діти, як не підуть в нашу парохіяльну школу, то хоча будуть мати американську школу, а ся школа дасть їм немало приготовання до життя в Америці. Зате дозрілий іміґрант, найшовшися серед чужого краю, потребує школи, як все живе потребує їди. Чи він хоче стати горожанином, чи хоче стати фаховим робітником, чи взятися до бизнесу, на все йому треба школи.

Тому я щиро витаю сю роботу, яку в Шикаго робить Українська Торговельна Школа. Я читав про сю школу те, що писали самі організатори сеї школи, і я до неї записався, і нині я вже можу написати про неї, як один з її учеників. Так, я є учеником сеї школи, хоча школа находиться в Шикаго, а я живу в Сент Луис, в стейті Мезури, яких триста міль від Шикаго. Се можливо через те, що ся школа сповняє свою роботу через почту. Професори висилають свої виклади листовно аж до нашого мешканя. Ви дістаєте лекції кождого тижня.

Я ще не так давно до сеї школи вступив, але думаю, що я вже навчився богато пожиточних річий, і богато цікавих річий, про які я давнійше ніколи не чув. Признаю сим велику заслугу зарядови школи. Признаю теж заслугу за те, що кошти невеликі, бо хиба просто кошти зложення викладу, друку й розсилки.

Коли ученики сеї школи покладуть собі за завдане перестудіювати виклади, які вони дістають, так пильно, як школа собі завдала труду їх зложити, то я не маю сумніву, що школа підховає гарні ряди розумних та проворних українських купців. У нас досі богато людий, що бралося до купецтва, не виходило добре на тому, а се передовсім через те, що вони бралися до купецтва без належитого підготовання. Ми бачили, що Німці, Жиди, Американці беруться до купецтва, і ми стали їх наслідувати й собі ніхатися до бизнесу. Ми не добачували, що Німці, Жиди, Американці були добре приготовані школою й практикою до купецтва, і ми відтак дивувалися, що Німці, Жиди й Американці робили бизнеси добре, а наші люди падали. Школа в Шикаго на те й повстала, щоби заповнити ою недостачу в нашім життю, і за те їй належить ся і признане й піддержка.

Се важне також з тої причини, що як ся школа покаже свій успіх, то за нею може колись повстануть другі школи, які будуть учити наш нарід других пожиточних, практичних відомостий.

Михайло Дудко,
Ст. Луис, Мо.

БОРОТЬБА ЩЕ НЕ СКІНЧЕНА, АЛЕ ПРАВДА ПОБІДИТИ МУСИТЬ.

Як тільки почалася боротьба зверхників римо-католицької церкви проти вірних українських греко-католицької церкви, то зверхники говорили асюди, межи собою й до народа:

„Кричать? Най кричать! Покричать і стануть! Покричать і присядуть! І знова все буде ол-райт!"

Так вони говорили і не стидалися зраджувати, що власне вони на се розраховували, що наш нарід пошумить, а відтак затихне, як вино шумить, а відтак успокоюється.

Та вони перерахувалися. Їх думка про наш нарід показалася фальшива. Наш нарід, побачивши, що вороги посягають по його права, сказав собі: „Ми йдемо до боротьби за свої права. Ми будемо боротися, поки не побідимо. А в побіду ми віримо, бо по нашій стороні правда. Правда побідити мусить".

Досі богато вже часу минуло від початку боротьби, і не мало ми мали труду з тою боротьбою, але на загал сказати мусимо, що боротьба йшла так, як наш нарід хотів, а не так, як зверхники хотіли. Правда побіджала, а не неправда. Хоч богато труду ми мали й немало часу прогаяли, а все таки ми богато в сій боротьбі осягнули. Своїх противників ми таки добре підтяли, серед народа зрозуміннє правди поширили, до боротьби застали, завзяття викресали.

Однак мимо всього боротьба ще не скінчена. Ми сказали на конгресі громад, коли буде наша боротьба скінчена. Вона буде тоді скінчена, коли наша церква буде свобідна від упливів ворогів, коли наш нарід буде мати в римо-католицькій церкві таке саме право, як має Поляк. Щоби нашому народови була загарантована рівність, то наш нарід мусить мати запевнення, що йому вже більше не будуть накидати епископів з Польщі, а що їх будуть іменувати таких, яких самі вірні греко-католицької церкви захочуть. Як се станеться, тоді буде наша побіда. Тоді ми будемо могли назвати боротьбу покінченою.

Се, що епископ поїхав до Риму, се не кінець боротьби. Хто знає, чого він там поїхав? Хто знає, з чим він звідти верне? Сього ніхто не знає. Навіть він, і Рим самий не знає, що станеться. Що станеться, се ми за якийсь час побачимо. Можливо, що епископ Богачевський зложить рапорт у Римі та більше вже не верне. Можливо, що він верне з ще більшими повновластями ломити непокірних Українців та на всі способи нас латинщити. Все є можливе. Хто може сказати, що таке не може статися? А коли таке може статися, то хто може говорити, що наша боротьба уже покінчилася?

Хто таке говорить, що наша боротьба вже покінчилася, що нам уже тепер пора заложити руки та закурити файку, той дурить і нас і себе самого. Той присипляє нарід. Той робить добро не народови, а тим силам, що проти нашого народа до боротьби станули.

Тому я кличу до нашого громадянства: Ми побідили уже наших ворогів на половину, але ще не зовсім. Ворог уже збентежений нашим рішучим становищем, і він уже збирається на нові воєнні ради, що йому з нами робити. Але ворог ще не покончаний. Він ще нові воєнні ради відбуває. Він ще не хоче піддатися нам, уступити нам, признати нам такі права, які мають другі народи. Тому не [illegible] сидіти [illegible] жевши [illegible] і [illegible] робити, робити й робити.

Виконуймо далі постанови конгресу українських католицьких громад. Най кожда церковна громада заявляє тепер своє становище, чого вона домагається, чого вона хоче. Най кожда скаже, що вона не впливить катедратика на руки римського епископа так довго, поки Рим не покаже, що він нас, Українців, трактує як народ та що Рим се не Варшава.

Як я сказав на початку, вороги наші розраховують на те, що ми покричимо, пошумимо, а відтак пристанемо на те, що наш ворог буде нам далі на голові кілки тесати. Я думаю, що нам треба показати нашим ворогам, що вони помилилися. Я так думаю, і як зачуваю, богато наших людий хоче се ворогам показати. Ану, хто за правду, за боротьбу за правду, а хто за те, щоби сісти та дати ворогови пожати жнива на поли, яке ми засівали?

Теодор Чорній,
Болтімор, Мд.

ТЕАТР І ШТУКА.

Попис Української Музичної Школи в Ню Йорку.

Українська Консерваторія в Ню Йорку улаштовує в неділю, 6. марта сього року попис своїх учеників. Виступати будуть ученики кляс проф. О. Назаревич, Дм. Рудковського, Л. Попера й Р. Придаткевича. На попису буде виступати теж хор Українського Товариства Рідної Школи в Ню Йорку під управою проф. Стеткевича. Попис почнеться о годині 3. сполудни. Концерт відбудеться в Українськім Народнім Домі.

ВАЖНЕ
ДЛЯ ГР. КАТ. ЦЕРКОВ І ДЯКОУЧИТЕЛІВ.
У нас можна набути
„СЛУЖБУ БОЖУ"
на три голоси І партитуру.
Всі чотири книжки $15.00.
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! ПОЗІР!
ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ
В НЕДІЛЮ, 6. МАРТА 1927 Р.
О ГОДИНІ 12:30 ПОПОЛУДНИ
(зараз по Службі Божій)
— відбудуться —

СІЧОВЕ ВІЧЕ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
849 N. FRANKLIN ST., PHILA., PA.

На вічу будуть промовляти Омелян Рейзюк і Володимир Кедровський з Джерзи Сити, Н. Дж., і місцеві бесідники.

Бесідники вкажуть початки та розвій січової ідеї та пояснять з цего для народу, коли вона провалиться народом, а не тутком фанатиків.

О численну участь просить Вп. Громадян 51

Уряд Січової Організації.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.
ЧУДОВА ОПЕРТКА В 3-ох АКТАХ
З ТАНЦЯМИ І СПІВАМИ

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

— буде поставлена —
В ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ,
МАРТА 4-го і 5-го С. Р.
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ,
НА 4th & FAIRMOUNT AVENUE.
Початок точно о год. 8. вечер.
Приходіть всі, а не пожалуєте. 51-52

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!
ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКР. КЛЮБУ
— устроює —

ЗАБАВУ

В НЕДІЛЮ, 6. МАРТА 1927 Р.
В ЛЬОКАЛИ КЛЮБУ,
60 St. Mark's Place, New York, N. Y.
о годині 5-ій вечером.

На сю забаву запрошує ввічливо всіх членів і симпатиків 51-2

Уряд Жін. Від. У. Д. Клюбу.

УКРАЇНСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ
(ВИЩА МУЗИЧНА ШКОЛА)
30 E. 7th ST., N. Y. C.
Tel. Dry Dock 2142
— устроює —

КОНЦЕРТ

ПОПИС СВОЇХ УЧНІВ
В НЕДІЛЮ, 6-го МАРТА 1927.
о 3-ій годині пополудні
В САЛІ НАРОДНОГО ДОМУ
217-219 E. 6th St., New York N. Y.
Виступати-муть учні проф. О. Назаревича, Л. Поппер, Р. Придаткевича та Дм. Рудковського.

НИКОЛА ПЕТРИКАНИН, провідник групи Українських Народних Танцюристів, котрі уладжують під сю пору ряд танців по наших громадах.

УКРАЇНСЬКА ГРУПА ТАНЦЮРИСТІВ

ЩО ТІЛЬКИ ПРИХАВША З КАНАДИ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ, БУДЕ ВИСТУПАТИ:

в NEW YORK, N. Y., при співучасти співака Мих. Зазулька, 4. марта в Гали Manhattan Lyceum на 4-тій улиці. Тікети до набутя в Українськім Бюрі Загаєвича, 30 East 7th Street, Січовім Базарі, 34 East 7th Street, і в книгарни Укр. Щоденних Вістий, 3-та улиця.
в BAYONNE, N. J., 5. марта в Церковній Гали, W. 25th Street;
в NEWARK, N. J., 6. марта в Гали Українського Роб. Дому, 57 Beecon Street;
в ELIZABETH, N. J., 12. марта в Latwin's Hall, 69 So. Park Street;
в BROOKLYN, N. Y., 13. марта в Українськім Народнім Домі, 101. Grand St.

Громади, котрі бажають уладити в себе вечір танків, зволять зголоситися до:

JOHN JACENTY IRVINGTON, N. J.
586 GROVE STREET,

ГРУПА ТАНЦЮРИСТІВ СКЛАДАЄТЬСЯ З СЛІДУЮЧИХ ЧЛЕНІВ:
Никола Петриканин, Дмитро Чутро, Василь Мельничук, Петро Гушенюк, Петро Боліщин, Марія Яцків, Анна Радечка, Марія Боліщин і Анна Боліщин.

ЯК ПОЗБУЛАСЯ РЕВМАТИЗМУ.

Знаючи з переконання тяжкі терпіння ревматизму пані І. Е. Горст(204 Davis Ave. E-93, Bloomington, Ill., є так вдячна за се вилічеєся з него, що хоче сказати всім терпячим, щоб позбутися його звичайною методою в дома. Пані Горст нічого не продає. Лишень випишіть сю новостку і заплатіть до неї з Вашою адресою, а вона разом вишле сю цінну інформацію Вам цілком даром. Пишіть до неї сейчас поки не забудете. 204—

ПОКОНУЄ БІЛЬ ЗОВСІМ ПЕВНО

Для тих, що терплять тяжко від гострих як ніж болів, глухих і пронизливих, які так часто бувають при недоужаючих шрох або нечиоки, Джансонів Червоно-хрестий Нирковий Пластер приносить хвилі певно бажаної полекшу. Він звільняє майже негайно від тих страшних терпінь і не буде перешкаджати, але дійсно помагати-ме всякому покутуючому, означеному вашим лікарем.

Джансона Червоно-хрестий Нирковий Пластер розтріює і злагодить, а його лікарство переходить негайно крізь шкіру просто на болючі частини. Його помочі відчувається доти, доки пластер притискає до тіла. Поконує біль зовсім певно. Не забувайте питати аптикаря, щоби дав вам великий Червоно-хрестий Нирковий Пластер на червоний фляшці. У всіх аптиках.

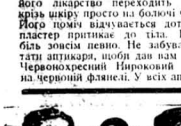

МОЧЕВІ НЕПОВЗДЕРЖАННЯ.

Богато нещасть в житю можна одмінути, пильнуючи дітячого віку. Безлік суспрусеств в нещасливих, бо родичі недбали, коли їх діти мачалися нічею в ліжку. Се сталося навичкою, а відтак хоробою, а по сім нещасливе життя. Коли дбаєте за свою дитину, вивчіть її з сего. Вживайте знаного INURIN — відворучуваного повсюда. Для дітий до 5 р. життя коштує $5.00, понад 5 і дорослих $7.50. Пересилка 25 ц. Продаєсь через 28—

INURIN CO.
148 Inurin Bldg., Box 963,
PITTSBURGH, PA.

ДОМИ — ФАРМИ!

СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.

В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і іншого на загальну суму **$325,900.00**

ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги.

Хто хоче скоро **продати, купити, замінити** свій маєток, хай голоситься до нас.

Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.

V. BONACHEVSKI,
Real Estate Broker,
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

ЧОРНІ ЗНАКИ ПІД ОЧИМА ЗНАК ОСТОРОГИ.

Пильнуйте чорних знаків під очима, бо вони говорять виразно про ваше здоровле. Здорова особа ніколи не має чорних знаків, а зір є все чистий. Коли терпите на нирки або мочевий

міхур або від солітера, ваші очи сейчас виявлять вам се. Звичайно в тих випадках зір є притемнений, чорні значки показуються вам перед очима, котрі також в непорядку, що нищить здоровле, енергію та все життя хорого. Коли маєся солітера, се можна легко пізнати по хоровитім, знищеній і хоровито-блідім вигляді особи. Тисячі мущин, женщин і дітий терплячих лічиться безуспішно на ріжні другі хороби, коли їх дійсний злодій є цей потвір солітер. Певним позбавлятися до цего є відходячі части того паразита. Другі симптоми є брак апетиту з вимкоким лакістом, обложений язик, зага, болі в кривах, членах і в ногах, заворот голови, біль голови млости як порожний жолудок, нидиння, підкови попід очи. Жолудок отяжілий, надутий, часами дається відчувати дивне буркотіння від жолудка до внутренностий. Знова чується якби щось підсувалося назад до горла. Пацієнт має жовту шкіру, трутяні на ві, має немилий відник, сльозаве щ хвилини, попадає в апатію, знеохоте до праці, завсіди лінивий. Є відомо що епідемічні напади сього страшного потвір, котрий часто доростає понад 50 стіп. Коли досягне до гортаки можеудусити свою жертву. Позбудьтеся цего потвора сейчас, заки підкопає ваше здоровлє безповоротно. Вишлять $10.48 за дозу Laxtan, коли хочете позбутися цего страшного і паразита. Laxtan є незшкідливий для тих у вас нема хробака. Продається ви ще у Royal Laboratory, 148 Netting Buildg. Windsor, Ont. Ні забезпечення посилки додайте 25 центів окремо. За після-платою не висилаємо. (C.7)

Tel. Montgomery 7825.

T. WOYCIECHOWSKY

ВАШ СТАРИЙ ЗНАКОМИЙ ПОГРЕБНИК

276 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Філія: 80 Belmont Ave., Newark, N. J.
Tel.: Terrace 8146.
Обслуга чесна, ціни дешеві, як ніколи перед тим.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Що зроблено для села Черча.

Дня 13. лютого відбувся спільний обід для тих, що причинилися до допомоги для села Черча в Галичині. На обід прибуло понад 200 людий.

По обіді забрав слово о. Лисяк і в горячих словах привитав зібраних та підніс, що односьльчани справили обід з радости, що зуміли зорганізувати між собою таку поміч, яка принесла для рідного села $3000 і збудувала величавий Народний Дім, на якім гордо повіває синьо-жовтий український прапор, вістун красної долі для нашого народа.

Гр. Ваверчак подякував о. Лисякови за слово і покликав до слова других бесідників. Гром. Василь Беліив, який прибув недавно з краю, розповів про те, як то наші браття селяни будували нашу твердиню в селі і як щиро дякували своїм браттям в Америці, що їм допомогли виставити Народний Дім. Треба ще тільки їм допомогти закупити до Народного Дому гарну бібліотеку, щоби наш нарід мав звідки поширити своє знаннє.

Бесідник просив, щоби на сегоднішнім святочнім обіді не забути і про сю справу. Гром. Іван Дмитрович привіз привіт з краю і подякував всім членам комітету за їх труд а жертводавцям за їх лепти.

Дякочуитель Д. Стецик підніс, що він на днях виїзджає до рідного краю і заїде до села Черча та передасть ту радість, якою захоплені серця односельчан в Америці з приводу викінчення будови народної святині, власного Народного Дому. При тім згадав рівнож за бібліотеку і візвав до жертв на ту ціль.

Дві жінки перейшли між присутними і зібрали на бібліотеку $35.75.

Забирали ще слова гр. Т. Гавриш, Клим, Козак а по них гром. Ваверчак подякував Комітетам в краю і в Америці за їх хосенну діяльність і замкнув святочний обід, по якім наступили товариські забави.

Григорій Ґеба, секр.

ПОЗІР! НЮЙОРЧАНИ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ЗБОРІВ В НЮ ЙОРКУ

— устроюється —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
MANHATTAN LYCEUM
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

В СУБОТУ, 5. МАРТА 1927 Р.

Початок о год. 5:30 вечер.
Вступ 50 цент. — Музика первороядна.

Дорогі Родимці!

За вочним нашої праці дійшлисьмо до того, що в Зборові вже сіє будинок, в котрім має міститись Промислова Школа, котрих то шкіл в Галичині майже нема. Будинок ми вже підвели, але еще не викінчений з браку фінансової помочі. Отже клячемо до Вас нюйоркські Громадяни, прийдіть на сей баль, де проведете весело вечір, а тим самим поможете нам докінчити шкільний будинок. На бали буде много приємних несподіванок. За добру забаву і чесну услугу ручить 51-2

Комітет.

ДАРОМ НА АСТМУ НА ВЕСНУ!

Подиляюча Метода, яка Прийшла в Поміч Терплячим на Астму навіть в Найгірших випадках, — Пишіть Днесь по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму і підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Asthma Co. Нема ріжниці де живете або чи вірите в яку небудь поміч, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпіли ціле життя і пробували що думали найліпше на побореніи Астми та навіть стратилисьте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу.

FREE TRAIL COUPON

FRONTIER ASTHMA CO.,
1093-E Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.

Send free trail of your method to:

.....

.....

.....

НА ПРОДАЖ.

З причини довголітної недуги, спродам 9 моргів орної землі і будинки господарські, в старім краю, село Рівне, 15 минут ходу до Устрік Долішних, пов. Ліско. Знаючим ті околиці і той грунт, Прошяку, дальші повідомлення по-дам листовно. Голоситись до: 51-3

WLASTYTEL,
1020 Bingham St., S. S. Pittsburgh, Pa.

ПОЗІР! ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА

котрий Істнує при українській Парохії св. Михайла

відограється представленнє

ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

В НЕДІЛЮ, 6. МАРТА 1927 Р.

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛИ,
394 BLACKSTONE ST., WOONSOCKET

Початок о год. 3:30 попол.

Проситься о численну участь як місцевих так і позамісцевих Українців прибути на це гарне представленнє. 51

Комітет.

УВАГА! ЙОНҐСТАВН, О.! УВАГА!

ЙОНҐСТАВН, О., САВТСАЙД

— устроює —

ВЕЛИКИЙ ЗАПУСТНИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 5. МАРТА 1927 Р.

В ГАЛИ ПІД Ч. 628 FRANKLIN AVE., YOUNGSTOWN, OHIO.

Запрошуємо всіх Українців і Українок з Йонґставн і околиці прибути на сей великий баль. Хто прийде, то не пожалує. На бали буде приграватн чудова музика. Таксамо будуть смачні закуски і солодкі напитки.

За добру забаву ручить 51

Комітет Балю.

ПОЗІР! ПОЗІР!

ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ТОВ. „ЛЮБОВ", відділ 45 У. Н. Союза

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 5. МАРТА 1927 Р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
849 N. FRANKLIN ST., PHILA., PA.

Початок о год. 7-ій вечером.
Вступ 50 цнт. з Ґардеробою.
Добірна музика.

Поважані Громадяни!

Приглашуємо Вам, що се послідний Баль в сих мясницях.

Тому, отже запрошуємо Вас, щоб прийшли забавитись, як хто хоче, і де хто хоче, бо до танців буде приграваги гарна музика, а на долині в Буфеті будуть добірні напитки і перекуски, отже до вибору. Заряд Балевий доложить всіх старань, щоб всі були задоволені. — З глибоким поважанням 51 **Балевий Комітет.**

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. НАУК. МУЗ. ТОВАРИСТВА

— відограється —

комедія в 3-х діях зі співами і танцями Мирославського, під назвою:

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ

В НЕДІЛЮ, 6. МАРТА 1927 Р.

В ГУПЕР КУПЕР ГАЛІ,
94-96 — 22nd ST., BAYONNE, N. J.

Початок о год. 7. вечером.

Вступ 50 центів.

Запрошується всіх Українців, бо штука дуже весела. А хто інтересується як байонські аматори можуть класти штуку.

Комітет.

ПОЗІР! ТРЕНТОНЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКО-АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА

при Укр. Правосл. Церкві

відбудеться представленнє п. з.:

БУВАЛЬЩИНА

комедія на 3. дію, і

БАЛЬ

В СУБОТУ, 5. МАРТА 1927 Р.

У ВЛАСНІЙ ГАЛИ
18 WOODLAWN ST., TRENTON, N. J.

Початок 7:30 вечером.

Запусти — для всіх любителів танців це послідна нагода перед сегорічним Великим Постом затяти собі одорового гопака! Буде приграватн добірна орхестра. 51

Комітет.

ВРАТОВАНІ ЖЕРТВИ

Нирки, печінки, міхур і мочеві недомагання є дуже небезпечні своїми підступними нападами. Незаподбуйте їх першу осторогу, коли вони дають вам що потребують помочи. Пийте богато води і попробуйте

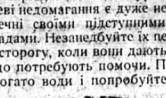

Знаний мочевий стімулянт століттями. Три величини, у всіх аптиках.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і не беріть імітацій.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА

НА 1927 РІК.

НЕХАЙ СЕЙЧАС ЗАМОВЛЯЄ.

Маємо до розпродажі всего 150 примірників. Ціна 50 ц.

Замовлення слати до:

„SVOBODA",
83 Grand Street. Jersey City, N. J

АСТМА

МОЖЕ БУТИ ВИЛІЧЕНА.

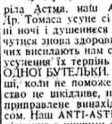

Астма хронічна чи тимчасова, лічиться успішно пашиєм ANTI-ASTHMATIC найновійшим винаходом знаним Др. Томасом. Нема ріжниці як застаріла Астма, наш ANTI-ASTHMATIC Др. Томаса усуне сі терпіння, безсонні ночі і душевнеся відійде та будете чутися знова здоровим. Тисячі терплячих висилають нам сердечні подяки за усуненя їх терпінь по вжитю ЛИШ ОДНОЇ БУТЕЛЬКИ. Ми зверемо гроші, коли не поможемо вам. Се лікарство не шкідливе, не має наркотиків, приправлене винахідчиком Др. Томасом. Наш ANTI-ASTHMATIC є без порівнання з иншими лікарствами. Тут є чудо позбутися вашої Астми. Цена бутельки $1.50.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШИЙ, лише вишліть се оголошеннє і прищліть з 20 ц. в марках на пересилку. За лікарство $1.50 заплатите при відборі в дома. 51

MARDOL LABORATORY,
Dept. 106,
1723 N. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

ДР. РОМАН МОРОЗОВИЧ

приймає за мірним винагородженнєм переведенне всіх справ старокраєвих, входячих в круг права перед судом і владою політичною, а головно спорядженнє контрактів і їх інтабуляцію. 51-54

Dr. ROMAN MOROZOWICZ, HORODENKA, GALICIA, Poland

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ, КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до подлагодженя котру з наведених справ, нехай особисто або письмово згодиться до нас, бо ми маємо правдиво українські канцелярії нотаріальної!

T. J. HRYCEY & CO.
329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone: Lombard 25-93

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА

ПРИНИМАЄ ТЕПЕР НОВИХ УЧЕНИКІВ.

Школа дає змогу кождому навчитись бізнесу письменно, почтово, в укр. мові. НАУКА БЕЗПЛАТНА за зворотом коштів.

Пишіть по близші інформації. 34—

Хв. Заряде: Прошу прислати інформації про Укр. Торг. Школу і як до неї вписатись.

Імя ..... Адреса .....

UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL, Dept. 1,
1434 N. LEAMINGTON AVENUE, CHICAGO, ILL.

ДО АМЕРИКИ

СПРОВАДЖУЄМО ХЛІБОРОБІВ І ХЛІБОРОБСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

ДО КАНАДИ

ТАКОЖ МОЖУТЬ ІХАТИ ХЛІБОРОБИ.

ПРОГУЛЬКА ДО КРАЮ І НАЗАД ДНЯ 20. ЦЬВІТНЯ С. Р. НА ПОСНІЙШІМ КОРАБЛИ GEORGE WASHINGTON

ДОЛЯРИ ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ.

Доказом солідности нашої праці є факт, що послідними часами переслали ми до краю понад

ТРИ МІЛІОНИ ДОЛЯРІВ

Продаємо шифкарти на всі лінії як офіціяльне представництво та помагаємо в одержанню пашпортів і дозволів на поворот.

Полагоджуємо всі старокраєві справи, виробляємо контракти, повновласти, скрипти довжні і т. п. 46—

Колектуємо спадки в старім краю і в Америці.

По всі інформації голоситись до:

GLOBE SERVICE CO.,

(Біля Церкви і Січового Базару)

30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY

Tel. Orchard 8968. ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, Президент.

СКАНДАЛ І ПРАВОСУДДЯ.

—o—

Варшавський кореспондент луцької „Української Громади" в ч. 6-тім (з 6. лютого н. р.) пише:

Ще не притихла справа масових арештувань на Виленщині, що сойм не дав своєї остаточної згоди на тримання у вязниці пяти послів, зловлених нібито на гарячому вчинку злочину, що не улягся шум, який з цього приводу піднесено в соймі, і не замовкли закиди на адресу польського державного правосуддя, а вже соймові прийшлася знов переживати нову „сензацийну" історію, в якій головну ролю грають знов посли і державне правосуддя. Що правда, цим разом справа трошки инша, бо послові закидають не злочин проти польської держави, а таки послуги державі, які для посла є — ганьбою. Це справа провокатора посла Воєвудського, колишнього завзятого пілсудчика, а тепер завзятого ворога Пілсудського, що за свою провокаторську роботу брав — вже як посол, гроші. Не диво, що у соймі закипіло.

Ціла справа не така проста. Передусім сам Воєвудський не перечить, що він був на услугах дефензиви, але він називає це „дідиною" роботою, якою творив саме добро! Про це, мовляв, знали всі його товариші — посли з клюбу „Визволенє" (до якого раніш належав) і „Незалежної Партії Хлопскої". Ба, що більше: він каже, що гроші, які діставав, віддавав на партійні цілі і про це знали вожаки „Визволеня". Він твердить, що не робив нічого тайного і нічого злого, а весь нинішній похід проти нього — це помста пілсудчиків за те, що він їх покинув. Тому теж він не признає маршалковського суду, бо в ньому засідають на трох послів — двох пілсудчиків! Так каже пан Воєвудський, а його партійники з „Незалежної Партії Хлопскої" і комуністи — підтримують його і обдаровують „ідейного інформатора дефензиви" — дальше своїм повним довірям!

Одним словом: є скандал, якого не буває часто. По соймі блукає тінь великого російського провокатора з царських часів — Азефа! Скандал не тихне, а грозить прийняти ще більші розміри, а тінь Азефа лячно простягає свої огидні рамена.

Бо щораз голоснійшим стає шепіт, що Воєвудський не є єдиний польський посол у такій „ідейній" роботі (гроші теж „ідейні"!) З другого боку щораз голоснійше домагаються відповіді на питання: яка тут роля уряду, яким є державне правосуддя, що послуговується донощиками й провокаторами — навіть серед послів?!

Широке питання, яке повинно бути і яке на ділі є польське правосуддя, було саме предметом нарад сойму. Не було буквально ні одного посла, який боронив би нинішнього правопорядку у польській державі. Наприклад про недавне арештування послів висловився один посол, що це не послів зловлено на гарячому вчинку злочину, лише зловлено міністра справедливости Мейштовича на гарячому вчинку нарушення конституції!

Навязуючи до цієї справи, треба зазначити, що сойм заматисьме нею (видачею пяти самовільно арештованих послів) доперва 3. лютого (в хвилині писання цих рядків того засідання ще не було). Крім того сойм радитиме далі над буджетом і почне радити над законопроєктом про рекрутацію на біжучий рік. Між 31. січня та 3. лютого сойм не радив.

Тепер сойм живе в атмосфері скандалу і покищо болючий питайник висить над правосуддям.

Усе ще бренить оклик білоруського посла Єреміча: „Провокатори на волі, а невинні сидять по тюрмах!"

ЖИДИ В НЮ ЙОРКУ.

Нюйорський „Таймс" повідомляє, що в Ню Йорку місті (центр) живе 1,750,000 Жидів, себто третина загального населення 5,924,000. З 350,000 дітей, які ходять до школи, 38 прц. є мойсеєвого віроповідання. В останніх пяти роках, які були дуже корисні для ведення інтересів, богато Жидів переселилося з бідних дільниць до богатших.

ЖАРТИ.

—o—

В суді.

Жінка: „Пане суддя, я хочу розвестися з моїм чоловіком".

— Які маєте причини до цього?"

— Причина є та, що мій чоловік дурний, як пень.

— Гаразд, та про це ви мусіли знати ще перед вінчанням.

— Я раніш не знала, що він такий дурний.

Тут зривається чоловік і заявляє: „Алеж, пане суддя, вона це знала зовсім певно".

—o—

— Чому ви не віднесли на поліцію найденої мошонки?

— Вже був пізний вечір.

— А слідуючого ранку?

— Вже не було в ній нічого.

—o—

Добре предложення.

— „Що Пять золотих жадаєте за витягнення одного зуба? Ну, і скоро як заробляєте ваші гроші?"

— Що-ж! Як хочете, то можна робити довше.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НАЙНОВІЙШІ ЗВІРКИ НА ПІНО.

Відограні на 4 руки, написані проф. Ю. Ґайдеровським.

43 ГАНДЛЯ, зі словами $1.00
44 РЕВУХА, зі словами 1.00
45 ГРЕЧАНКИ, зі словами 1.00

Попередні:

39 ГАЛИЧАНКА, зі словами 1.00
40 ОЙ ВИДНО СЕЛО, зі словами 1.00

SICHOWY BAZAR,
34 East 7th Street, New York, N. Y.

ПОТРЕБА УЧИТЕЛЯ, знаючого музику, до двох шкіл, в Bronx і Mount Vernon, наука щоденно від 5 до 7 вечером, а суботу від 1 до 3 попол. Зголошення слати: 51-4

WASYL MOROZOWYCZ,
1134 Simpson St., Bronx, N. Y.

МУЩИНИ з досвідом в продажі або без, можуть заробляти $300 і більше тижнево, навіть як бідні. Зголоситися від 10. до 12. **Ukrainian Manager, Franklin Garden Corp., 12th Floor, 258 Fifth Ave., N. Y.** 49-53

АГЕНТИ! Нова річ, потрібна для кождого, від дитини до старого; навіть на поверших можете робити гроші. Можете їздити в своїй хаті заможнене. Заробите $250.00 тижнево, або більше. Легке і приємне заняття. Варта переконатись, нема видатку.

Wal. Spec. Co., 217 N. Pauline St., R. 34, Chicago, Ill. 48,50-1

ПОШУКУЄТЬСЯ солідного спільника або спільника з невеликим капіталом, в цілі розширення інтересу. Добра нагода обзнакомитися в інтересі і научитися фаху. Зголошуватися належать на адресу: **Co-Star Leather Goods & Novelties Mfg. Co., 267 East 10th Street, New York City.** 50-1

ПОШУКУЮ сільськи до інтересу з малим капіталом, може бути і така, що недавно зі старого краю, від 20 до 30 літ, мусить бути чесна і зглідлива. 50-1

FRED KOLYBA,
2437 St. Antoine St., Detroit, Mich.

ПОШУКУЮ Трофима Шутрая, котрий має перебувати в Marion Heights, P. O. Keiper, Pa., має важну до него справу. Хтоб про него знав, де він тепер перебуває, або він самий, прошу зголоситися на адресу: 50-1

HARRY MAGUN,
P. O. Box 64, Tams, W. Va.

НА ПРОДАЖ 40-акрова фарма, добрі будинки, 6 коров, 2 коні, кури, всі машинерія. Ціна $3,500, готівки $1,500, решта на легкі сплати. Фарма 80 акрів, орної землі, новий муровний дім на вісім кімнат і другі потрібні будинки. Ціна $3,700, готівки $500, решта на легкі сплати. Пишіть до: **John Butch, R. 2, Standish, Michigan.** 50-1

НА ПРОДАЖ фарм в Делевер, дешево для скорого покупця, 139 акрів, досить ліса, котрий може заплатити за всю фарму, під міцні від стації, нові будинки, фарма добра для годівлі куриї. Голоситися до: 50-1

STOLMAR,
140 Woodlawn Ave., Jersey City, N. J.

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші до краю до своїх кревних або належитости якурбуйте правну справу, так прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

СКОРО-ДІЛАЮЧЕ СРЕДСТВО

проти ревматизму, простуди, корчів і других слабостий.

Помогло богатьом в короткім часі. Маю много вдячних листів. Ціна бутельки $1.00 на складі в Ню Йорку.

MITCHEL VITCHAK,
c/o Alexandroff
209 E. 4th Street, New York, N. Y.

Почтою або за посилатою $1.50. Гроші мой-дерором шліть до: 8—

MITCHEL VITCHAK,
P. O. Sta. D, Box 25, New York, N. Y.

ВЕСНА НАДХОДИТЬ.

Робота по фармах пічнеться. Памятайте, що на Першій Українській Кольоній найдогідніші орґанізуючі і купити землю під весну. Хочете інформацій, пишіть за 2. центи почт. марку, а ми Вам вишлемо опис фарм разом з мапою, на якій пізнаєте положенне міста Мілвіл, Української Колонії і комунікацію та полученне з иншими містами в полудневій части стейту Ню Джерзи.

Пишіть на адресу: 46—

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. Cor. 7th & Green Streets, PHILADELPHIA, PA.

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного долара, дістане знаємо в рекомендованій посилці 9 книжок В. Будзиновського:

1) Що діяв на хуторі, 2) Історія України І. (книжкий віік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) З жного медведя (комедія), оповідання; 5) До віри бетьмів, 6) Шаґін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун 279—

Долара висилати в рекомендованій листі на адресу: **W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11, m., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.**

ЮЛІЯ ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568